

Sterk onder oneigenlijke druk
Chantal Beeckman

Congres Risico Platform Overheden

Van beheersen naar bewegen

Donderdag 8 oktober | Mauritskazerne, Ede

Kennismaken

Over de streep

Wat is druk?

- Druk is de kracht die de een uitoefent op de ander met als doel die ander iets te laten besluiten, te doen, of juist niet te doen.
- Zonder druk kan de motivatie om wel wat te doen, wegvallen
- Druk kan ook gezond zijn.
  - Druk is gericht op verbetering van proces en resultaat en is voor beide partijen positief
  - Het vindt plaats met respect voor de ontvanger van de druk
  - En met respect voor ieders rol, verantwoordelijkheden en werkterrein.

Wat is oneigenlijke druk (niet)?

Vorm is eigenlijk	Regulier verzoek	Onredelijke of onhoudbare druk	Oneigenlijk verzoek
Vorm is oneigenlijk	Onbehoorlijke druk		Oneigenlijke druk
	Inhoud is eigenlijk		Inhoud is oneigenlijk

Uit: “Spanningen in het Grijs”: Uitgevoerd door Universiteit Utrecht in opdracht van de gemeente Rotterdam door Dr. Leonie Heres, 2020

Samen in gesprek

Samen in gesprek

- Wat kun je doen voordat het je overkomt?
- Wat kun je doen als het je overkomt?
- Wat kun je zeggen als het je overkomt?

Casussen verschillende vormen van druk

- Een leidinggevende verzoekt je af te wijken van de regels en procedures, omdat de deadline van een belangrijk project in gevaar is.
- Een directeur is ontevreden met een advies en vraagt je op een zeer onprettige manier om het advies te herzien.
- De conclusies uit een rapportage aan de raad staan de wethouder niet aan. Hij vraagt aan jou om terug te gaan en om de resultaten aan te dikken, want dit komt politiek beter uit. Je voelt geen ruimte voor tegenspraak en voelt dat het niet in de haak zit.

Wat te doen voor het je overkomt?

- Bespreek in een nieuwe setting vooraf welke rol dat je hebt, wat je werkterrein is en welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden je hebt. Gaat iemand daar later overheen, dan kun je terugpakken op dit eerdere gesprek.
- Sta regelmatig stil en bedenk voor je een gesprek aan gaat: met wie heb ik te maken? Waar kan de druk vandaan komen? Sta ook stil bij je eigen rol. Ook jij kunt degene zijn die bewust of onbewust oneigenlijke druk uitoefent op een ander.
- Indien je denkt een lastig gesprek te gaan voeren, waar oneigenlijke druk zich zou kunnen voordoen, bedenk dan van te voren hoe je zou kunnen reageren en/of neem iemand mee. Check ook vooraf bij collega's of je percepties over de (mogelijke) situatie kloppen. Tijdens de vergadering, zorg dat je goed gepositioneerd zit: ga aan de kop van de tafel zitten of zet je stoel hoger.
- Bespreek regelmatig in je team situaties die zich mogelijk zouden kunnen voordoen of situaties die zich hebben voorgedaan en bespreek dan vooral ook hoe je zou kunnen of had kunnen reageren. Oefen hiermee.
- Zorg, als het je overkomt, dat je weet waar je terecht kunt om een melding te doen.

Uit: Factsheet Tips en Trucs omgaan met oneigenlijke (bestuurlijke) druk. Uitkomsten van de DMC- sessies oneigenlijke (bestuurlijke) druk, Gemeente Rotterdam, Chantal Beeckman en Peter Oostveen

Wat kun je doen als het je overkomt

Let op. Er is niet één goede manier. Kijk wat bij je past en wat ook situationeel gezien past.

- Als je overrompeld wordt, vraag tijd. Zeg dat je er even over na moet denken en dat je er later nog een keer op terug komt. Of indien de druk op inhoud zit: stap weg van de inhoud, doe een procesvoorstel, zodat je tijd koopt om nogmaals te kijken naar de inhoud/ boodschap, manier van brengen, proces en je feedback/ steun van anderen kunt vragen.
- Heb duidelijk op inhoud wat wel en niet kan en communiceer daar helder over.
- Geef aan als je een gesprek niet prettig vindt. Geef aan wat het met je doet. Benoem wat er gebeurt.
- Check of je perceptie van het gesprek klopt: herhaal wat je denkt gehoord te hebben en vraag bevestiging. Indien iemand het bevestigt, dan heb je het goed gehoord. Misschien blijkt dat je het verkeerd hebt begrepen. Of iemand schrikt hierdoor van wat hij/zij (onbedoeld) heeft overgebracht en geeft aan wat hij/zij eigenlijk bedoelde.
- Vraag of iemand het even op de mail kan zetten. Iemand kan er dan nog een keer over nadenken. Ook ligt dan vast wat werkelijk de bedoeling was.
- Beweeg mee, toon begrip, probeer te begrijpen waar de reactie vandaan komt (doorvragen) en bied een alternatief of kijk of een semantische aanpassing helpt.
- Probeer met humor een gesprek de goede kant op te krijgen of de zender te laten merken dat zijn boodschap of de manier waarop hij het brengt niet correct is.

Uit: Factsheet Tips en Trucs omgaan met oneigenlijke (bestuurlijke) druk. Uitkomsten van de DMC- sessies oneigenlijke (bestuurlijke) druk, Gemeente Rotterdam, Chantal Beeckman en Peter Oostveen

Wat kun je zeggen als het je overkomt

Zinnen die je kunt gebruiken om een onprettig “hoe” te duiden:

- Deze reactie verbaast mij;
- Ik voel me overvallen;
- Ik voel me onder druk gezet;
- Ik vind het niet prettig wat er hier gebeurt/ hoe dit gesprek loopt;
- Zoals je nu acteert, werkt niet bij mij.

Zinnen die je kunt gebruiken om tijd te kopen:

- Kan ik er bij je op terugkomen?/ ik kom er bij je op terug;
- Kun je dit even op de mail zetten?
- Ik moet er even over nadenken, zullen we....(en dan een procesvoorstel doen);
- Ik merk dat er veel emoties zijn. Zullen we het gesprek later voortzetten als de emoties wat zijn bedaard.

Zinnen die je kunt gebruiken om te checken of je perceptie klopt:

- Heb ik goed begrepen dat...?

Uit: Factsheet Tips en Trucs omgaan met oneigenlijke (bestuurlijke) druk. Uitkomsten van de DMC- sessies oneigenlijke (bestuurlijke) druk, Gemeente Rotterdam, Chantal Beeckman en Peter Oostveen

Ten slotte

- Weerwoord bieden is gemakkelijker als je weet dat je op inhoud/ proces door je leidinggevende of collega's wordt gesteund
- Het maakt uit of datgeen wat er gebeurt eenmalig is of dat het met deze persoon al vaker is voorgekomen

Uit: Factsheet Tips en Trucs omgaan met oneigenlijke (bestuurlijke) druk. Uitkomsten van de DMC- sessies oneigenlijke (bestuurlijke) druk, Gemeente Rotterdam, Chantal Beeckman en Peter Oostveen

Vragen?

